

20. ledna 1924

Členům!

I

Rudolf Steiner

Obsah Vánočního zakládajícího sjezdu Všeobecné anthroposofické společnosti nemůže pozůstat jenom v tom, co prožívali členové shromáždění v Goetheanu po dobu jeho trvání. Jen pokud všude, kde lidé milují anthroposofii, budou tito lidé v budoucnu cítit, že uskutečňováním toho, co bylo tímto sjezdem podníceno, vzešel nový anthroposofický život, vyjde tento obsah ve své podstatě opravdu najevo. Pokud by k tomu nedošlo, nesplnil by sjezd svůj úkol. Tak promlouvaly asi i pocity těch, kdo byli jeho účastníky.

Anthroposofický život byl pěstován po více než dvě desetiletí. Osobnosti, které se sdružovaly k tomuto životu v jeho dosavadních formách, jistě pochopí - dají-li slovo svým zkušenostem -, proč došlo z Goetheana k pokusu o nový impuls.

Anthroposofické úsilí vyrostlo z drobných počátků. Nemnoho lidí se sešlo v rámci Theosofické společnosti, aby byli účastni toho, co před ně předstupovalo v oné zvláštní podobě jakožto anthroposofie. Chtěli se seznámit s anthroposofií a chtěli ji učinit oplodňujícím činitelem ve svém životě. V úzkém kruhu a v drobných veřejných akcích se pojednávalo o duchovém světě, o bytosti člověka a o způsobu, jak je možné dospět k poznání obojího. Někdo, kdo se těchto akcí neúčastnil, se tehdy sotva staral o to, o čem se v nich pojednávalo. A mnozí z těch, kteří se zúčastnili, nacházeli to, co jejich duše hledaly s nehlubší touhou. Stali se z nich potom buď věrní, tiší účastníci nebo více či méně nadšení spolupracovníci. Jiní to nenacházeli, a když si to uvědomili, už se dále nezúčastňovali. Všechno se to odehrávalo v klidu a bez rušivých zásahů zvenčí.

Tak tomu bylo po mnoho let. Obsahem té práce byly základní duchové a duševní poznatky. V práci na nich bylo možné zacházet velmi daleko. Pro osobnosti, které se zabývaly anthroposofií už delší dobu, bylo možné vytvořit příležitost, aby od základních pravd mohly vystoupit k vyšším. Tak byl položen základ, aby anthroposofie nebyla pouze soustavou duchovědných poznatků, ale něčím živým v srdci mnoha lidí.

Anthroposofie však dosahuje až ke kořenům lidské existence. A v těchto kořenech se setkává se vším, co se rodí v prožitcích a tvořivé práci lidí. Bylo proto přirozené, že postupně rozšiřovala svou činnost do nej různějších oblastí prožívání a tvorby.

Byla to nejprve oblast umění. Provozování mysterijních her zpodobovalo umělecky to, co zjevoval zduchovělý pohled na svět a člověka. Četní členové cítili uspokojení z toho, že mohli nově přijímat v uměleckém zobrazení, co si předtím osvojili bez vnějšího zobrazování, jenom srdcem.

I to mohlo probíhat, aniž se o to valně starali jiní lidé než ti, kdo se přímo účastnili. Nadšení a obětaví účastníci anthroposofie pak pojali plán vytvořit pro ni samostatný domov. 1913

jsme pro tento domov, nazvaný později Goetheanum, mohli položit základní kámen. V následujících letech probíhala stavba.

K tomu se přidružilo ještě něco jiného. Do Anthroposofické společnosti vstupovaly časem osobnosti, jejichž životním úkolem byla práce v tom nebo onom vědeckém oboru. Jistě, původním podnětem k tomu, že se připojili ke Společnosti, byla i u těchto osobností všeobecná potřeba lidské duše a lidského srdce. Chtěli najít ve vlastní duši cesty, které by ji dovedly ke světlu ducha. - Ale jejich vědecký vývoj je přivedl i k uznání, že všude tam, kde člověk potřebuje naléhavě určité rozhodné poznatky, stávající názory selhávají, poněvadž dospívají k mrtvým bodům. Museli zakusit, že by se dalo pro vědy najít všude tam, kde při použití dosavadních metod ústí do nicoty, další pokračování, pokud by se daly oplodnit anthroposofií. - A tak se zrodila anthroposofická práce v nej různějších vědeckých oborech.

Existence Goetheana a tato vědecká práce postavily Anthroposofickou společnost před svět tak, že to přivodilo konec jejího předchozího klidného a nerušeného vývoje. Svět si začal anthroposofie všímat. Vně jejího vlastního okruhu se lidé začali tázat, co je na ní správného a blahodárného. Nebylo ani jinak možno, než že se našli lidé, kteří svými úsudky lpěli na něčem jiném, než co ukazovala anthroposofie, nebo kteří spjali svůj život s něčím, co se ve světle anthroposofie nejevilo tak, jak by si to byli přáli. Tito lidé nyní začali posuzovat anthroposofii ze svých hledisek a podle obsahů svého života.

Na to, co z toho potom v nejkratší době vzešlo, nebyla Anthroposofická společnost připravena. V ní se v klidu pracovalo. A v této klidné práci nacházela daleko největší část členů plné uspokojení. Domnívali se, že to je všechno, co je od nich požadováno vedle úkolů, jež jim určovalo jejich místo ve vnějším světě.

A kdo by také mohl těmto členům seabeměně zazlívát, že takto uvažují? - Lidé, kteří se odvracejí od něčeho jiného, protože tam nenacházejí uspokojení, a přicházejí k anthroposofii, chtějí v ní pochopitelně nacházet kladné hodnoty duchového poznání a duchového života. Mají pocit, že je ruší, když se jich ze všech stran dotýkají boje proti anthroposofii.

Je tomu skutečně tak, že pro Anthroposofickou společnost se objevila vážná otázka: Jak je třeba pokračovat dále v hlásání a přijímání anthroposofie způsobem nezbytným pro pravé hlásání a osvojování života v duchu, třebaže minula doba, kdy se o anthroposofii nestaral nikdo kromě těch, kdo se jí sami účastnili? Pro vedení Goetheana získala jedna z otázek, které se ho týkají, takovou podobu: Je snad třeba si přiznat, že by Anthroposofická společnost měla vynášet na světlo ještě více anthroposofie než dosud? A jak by k tomu měla dospět?

V dalším čísle tohoto Zpravodaje bych rád pokračoval ve své „Promluvě k členům“, přičemž budu vycházet z těchto otázek.